

Türkiye Cumhuriyeti ve Belarus Cumhuriyeti
arasında
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına
İlişkin Anlaşma

Türkiye Cumhuriyeti ve Belarus Cumhuriyeti bundan sonra Taraflar olarak anılacaklardır.

Özellikle bir Taraf yatırımcılarının diğer Tarafın ülkesindeki yatırımlarıyla ilgili olarak, aralarındaki ekonomik işbirliğini artırma arzusu ile,

Anılan yatırımların tabii olacağı uygulamalara ilişkin bir anlaşma akdinin, sermaye ve teknoloji akımı ile Tarafların ekonomik gelişimini teşvik edeceğini kabul ederek,

İstikrarlı bir yatırım ortamı meydana getirmek ve ekonomik kaynakların en etkin biçimde kullanılmasını sağlamak üzere, yatırımların adil ve hakkaniyete uygun muameleye tabii tutulmasının arzu edileceğini kabul ederek, ve

Yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması için bir anlaşmanın imzalanması kararıyla,

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE I

Tanımlar

İşbu Anlaşmanın amacı bakımından;

1. "Yatırımcı" terimi:

(a) her bir Tarafın yürürlükteki mevzuatına göre vatandaşı sayılan gerçek kişileri,

(b) Taraflardan her birinin yürürlükteki mevzuatı çerçevesinde ticari ve/veya yatırım faaliyetleri amacıyla kurulmuş ve merkezi o Tarafın ülkesinde bulunan şirketler, firmalar veya iş ortaklıklarını ifade eder.

2. "Yatırım" terimi, ev sahibi Tarafın kanun ve nizamlarına uygun olmak kaydıyla, her türlü mal varlığını ve sınırlayıcı olmamakla beraber özellikle aşağıdakileri kapsar:

(a) hisse senetleri, tahviller ya da şirketlere katılımın diğer şekilleri,

(b) yeniden yatırımda kullanılan hasılatlar, para alacakları veya mali değeri olup kanunen ifa edilebilen ve bir yatırımla ilgili diğer haklar,

(c) taşınır ve taşınmaz mallar, ile diğer mülkiyet hakları ve diğer benzer haklar,

(d) telif hakkı, patent, lisans, sınai tasarım, teknik proses ve marka, pestemaliye, know how gibi sınai ve fikri mülkiyet hakları,

(e) doğal kaynakların aranması, işlenmesi, istihracı, işletilmesi dahil olmak üzere her bir Tarafın ülkesinde kanun ya da sözleşme ile verilmiş iş imtiyazları.

3. "Hasılatlar" terimi, bir yatırımdan elde edilen ve özellikle ancak sınırlayıcı olmayacak şekilde kar, faiz ve temettüleri içerir.

4. "Ülke" terimi:

Türkiye Cumhuriyeti bakımından: kara, iç denizler, ülke denizleri ve komşu ülkelerle Türkiye Cumhuriyeti arasında karşılıklı anlaşmayla belirlenmiş ve uluslararası hukuka göre üzerinde egemenlik hakları ve yargılama yetkisi bulunan deniz alanını ifade eder.

Belarus Cumhuriyeti bakımından: Belarus Cumhuriyetinin uluslararası hukuka göre egemenlik haklarını veya yargılama yetkisini kullandığı kara ve iç denizleri ifade eder.

MADDE II

Yatırımların Tesviki ve Korunması

1. Her bir Taraf kendi ülkesinde yatırımlara ve ilgili faaliyetlere, benzer durumlarda herhangi üçüncü bir ülkenin yatırımcılarının yatırımlarına, kendi kanun ve nizamları çerçevesinde göstereceği muameleden daha az elverişli olmayacak şekilde, izin verecektir.

2. Taraflardan her biri kurulmuş olan bu yatırımlara benzer durumlarda kendi yatırımcılarının yatırımları veya herhangi üçüncü bir ülke yatırımcılarının yatırımlarına uyguladığı muameleden hangisi en elverişli ise, o muameleden daha az elverişli olmayan bir muamele uygulayacaktır.

3. Tarafların, yabancıların ülkeye giriş, geçici ikamet ve istihdamı ile ilgili kanun ve nizamlarına uygun olarak;

(a) Taraflardan her birinin vatandaşlarının, kendilerinin veya kendilerini istihdam eden Tarafın yatırımcısının önemli bir miktar sermaye veya başka kaynak taahhüdünde bulunduğu veya bulunmak üzere olduğu bir yatırımın kurulması, geliştirilmesi, idaresi amacıyla veya işletilmesine ilişkin tavsiyelerde bulunmak üzere diğer Tarafın ülkesine girmesine ve kalmasına izin verilecektir.

(b) bir Tarafın yürürlükteki kanun ve nizamlarına uygun olarak kurulan ve diğer Taraf yatırımcılarının yatırımları olan şirketler seçtikleri idari ve teknik personeli tabiiyetlerine bakılmaksızın istihdam etmeye mezun olacaklardır.

4. İşbu Maddenin hükümleri, Taraflardan herhangi birinin taraf olduğu aşağıdaki anlaşmalar bakımından geçerli olmayacaktır:

(a) mevcut veya gelecekteki herhangi bir gümrük birliği, bölgesel ekonomik teşkilat, ortak pazar veya benzer uluslararası anlaşmalar,

(b) tamamen veya esas olarak vergilendirmeye ilişkin olanlar.

MADDE III

Kamulaştırma ve Tazminat

1. Yatırımlar, yürürlükteki mevzuata ve bu Anlaşmanın II'nci Maddesinde belirtilen genel prensiplere uygun olarak, kamu yararına ve ayrımcı olmayacak biçimde yapılmadıkça ve anında yeterli, etkin tazminat ödenmedikçe kamulaştırılmayacak devletleştirilmeyecek veya doğrudan ya da dolaylı olarak benzer etkisi olan tedbirlere maruz bırakılmayacaktır.

2. Tazminat, kamulaştırılan yatırımın kamulaştırma işleminin yapıldığı veya öğrenildiği tarihten önceki gerçek değerine esit olacaktır. Tazminat gecikmesiz olarak ödenecek ve madde IV paragraf 2'de tanımlandığı gibi serbestçe transfer edilebilir olacaktır.

3. Yatırımları, diğer Tarafın Ülkesinde savaş, ayaklanma, iç karışıklık veya diğer benzer olaylar nedeniyle zarar gören Taraflardan her birinin yatırımcıları, diğer Tarafca kendi yatırımcılarına ya da herhangi üçüncü bir ülke yatırımcılarına uygulanan muameleden daha az elverişli olmayacak şekilde bu tür kayıplarla ilgili olarak benimsenecek işlemlerden hangisi en elverişli ise o muameleye tabi tutulacaklardır.

MADDE IV

Ülkesine İade ve Transfer

1. Taraflardan her biri, iyi niyetle bir yatırımla ilgili bütün transferlerin kendi ülkesinden içeri ve dışarı yapılmasına izin verecektir. Bu tür transferler aşağıdakileri içerir:

(a) hasılatlar,

(b) bir yatırımın tamamının veya bir kısmının satışı veya tasfiyesinden elde edilen kazançlar,

(c) madde III çerçevesinde tazminat,

(d) yatırımlarla ilgili borçlardan kaynaklanan faiz ödemeleri ve geri ödemeler,

(e) diğer Tarafın Ülkesinde bir yatırımla ilgili çalışma izni almış olan bir Tarafın vatandaşlarının elde ettikleri maaşlar, haftalık ücretler ve diğer ödemeler,

(f) bir yatırım uyumsuzluğundan doğan ödemeler.

2. Transferler, yatırımın yapılmış olduğu konvertibl para birimi veya herhangi bir konvertibl para birimi üzerinden ya da yatırımcı ile ev sahibi Taraf arasında aksine bir anlaşma yapılmadığı takdirde transferin yapıldığı tarihte geçerli olan döviz kuru üzerinden yapılacaktır.

MADDE V

Halefiyet

1. Eger bir Taraf yatırımcısının yatırımı ticari olmayan risklere karşı kanuni bir sistem dahilinde sigorta edilmişse, sigortalayanın sigorta anlaşmasının şartlarından ileri gelen her türlü halefiyeti diğer Tarafa tanınacaktır.

2. Sigortalayan, yatırımcının kullanmaya yetkili olabileceği haklar dışında hiç bir hakkı kullanmaya yetkili olmayacaktır.

3. Bir Taraf ile sigortalayan arasındaki uyumsuzluklar, bu Anlaşmanın VII. Maddesi hükümleri uyarınca çözümlenecektir.

MADDE VI

Diğer Kuralların Uygulanması

Eger Taraflardan herhangi birinin mevzuatı, bir yatırım izni ya da Taraflar arasında bu Anlaşmaya ilave olarak uluslararası hukuk çerçevesinde mevcut veya ileride oluşabilecek yükümlülüklerin diğer Tarafın yatırımcılarına ait yatırımlarına veya ilgili faaliyetlerine, işbu Anlaşmada mevcut hükümlerden daha elverişli genel veya özel hükümler içeriyorsa, bu hükümler, daha elverişli oldukları ölçüde bu Anlaşmanın üstünde uygulanacaklardır.

MADDE VII

Bir Taraf ile Diğer Tarafın Yatırımcısı Arasındaki Uyumsuzlukların Çözümü

1. Taraflardan biri ile diğer Tarafın bir yatırımcısı arasında o yatırımcının bir yatırımı ile ilgili uyumsuzluklar, yatırımcı tarafından ayrıntılı bilgi içerecek şekilde ve yazılı olarak yatırım yapılan Tarafa bildirilecektir. Yatırımcı ve ilgili Taraf bu tür uyumsuzlukları, mümkün olduğunca iyi niyetle, karşılıklı görüşme ve müzakereler yoluyla çözümlenmeye çalışacaklardır.

2. Eger uyumsuzluklar, birinci paragrafta belirtilen yazılı bildirim tarihinden itibaren altı ay içinde, bu yolla çözümlenemezse; uyumsuzluk, yatırımcının seçebileceği aşağıdaki mercilere sunulabilir:

(a) her iki Tarafın da bu Merkeze üye olmaları halinde, Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasında Yatırım Uyumsuzluklarının Çözümü Sözleşmesi ile kurulmuş olan Uluslararası Yatırım Uyumsuzlukları Çözüm Merkezi (ICSID),

(b) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu'nun Tahkim Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir hakem-mahkemesi (UNCITRAL),

(c) Paris Uluslararası Ticaret Odası hakem mahkemesi,

(d) Uyuşmazlığa taraf olan Tarafın yetkili adli mahkemeleri. Ancak, uyuşmazlığı bu mahkemelere getiren yatırımcı, işbu Madde'nin (a), (b) veya (c) paragraflarında belirtilmiş olan uyuşmazlık çözüm yöntemlerinden yalnızca birine, bir yıl içerisinde nihai kararın alınmamış olması halinde başvurabilir.

3. Tahkim kararları uyuşmazlığın bütün tarafları için kesin ve bağlayıcı olacaktır. Her iki Taraf verilen kararları kendi kanunları çerçevesinde yerine getirecektir.

MADDE VIII

Akit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Taraflar arasında çıkacak işbu Anlaşmanın yorumu veya uygulanması ile ilgili uyuşmazlıklar, mümkün olduğunca diplomatik kanallarla çözümlenecektir. Akit Tarafların, uyuşmazlığın ortaya çıkmasından itibaren altı ay içinde sözü edilen yöntemle anlaşmaya varamamaları durumunda, herhangi bir Akit Tarafın talebi üzerine, uyuşmazlık üç üyeli bir tahkim heyetine götürülebilir.

2. Her bir Taraf talebin alınmasından itibaren iki ay içinde, birer hakem tayin edecektir. Bu iki hakem, üçüncü bir ülke vatandaşı olan üçüncü bir hakemi Başkan olarak seçeceklerdir. Taraflardan biri belirlenen süre içinde bir hakem tayin edemezse, diğer Taraf, Uluslararası Adalet Divanı'nın Başkanından bu tayini yapmasını talep edebilir.

3. Eğer iki hakem, seçimlerinden itibaren iki ay içinde Heyet Başkanının seçimi konusunda anlaşma sağlayamazlarsa, Heyet Başkanı, Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından secilecektir.

4. Uluslararası Adalet Divanı Başkanı, işbu Madde'nin ikinci üçüncü paragraflarında belirtilen konularda görevini yerine getirmekten alıkonulursa veya bu şahıs Taraflardan birinin vatandaşı ise seçim Başkan yardımcısı tarafından yapılacaktır ve Başkan yardımcısı da anılan görevi yerine getirmekten alıkonulursa veya Taraflardan birinin vatandaşı ise seçim Taraflardan birinin vatandaşı olmayan en kıdemli Divan üyesi tarafından yapılacaktır.

5. Tahkim Heyeti Heyet Başkanının secildiği tarihten itibaren üç ay içinde, işbu Anlaşmanın diğer maddeleriyle tutarlı olacak şekilde usul kuralları üzerinde anlaşmaya varacaklardır. Böyle bir anlaşmanın sağlanamaması halinde, Tahkim Heyeti, uluslararası tahkim usulü kurallarını dikkate alarak usul kurallarını tayin etmesini Uluslararası Adalet Divanı Başkanından talep edebilir.

6. Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça, Başkanın secildiği tarihten itibaren sekiz ay içinde, bütün beyanlar yapılacak, bütün duruşmalar tamamlanacak ve Tahkim Heyeti -hangisi daha sonra gerçekleşirse- duruşmaların bittiği tarihte veya son beyanlardan sonra iki ay içinde karara varacaktır. Tahkim Heyeti, nihai ve bağlayıcı olacak kararını oy çokluğu ile alacaktır.

7. Başkanın, diğer hakemlerin masrafları ve yargılama ile ilgili diğer masraflar Taraflarca esit olarak ödenecektir. Bununla birlikte, Tahkim Heyeti giderlerin daha yüksek bir oranının Taraflardan biri tarafından ödenmesine re'sen karar verebilir.

8. Eger bir uyumsuzluk, bu Anlaşmanın VII. Maddesi uyarınca bir uluslararası hakem mahkemesine sunulmuş ve hala orada çözüm beklemekte ise, aynı konudaki bir uyumsuzluk işbu madde hükümleri uyarınca başka bir uluslararası hakem mahkemesine sunulmayacaktır. Bu, her iki Taraf arasında doğrudan ve anlamlı görüşmeler yoluyla bağlantı kurmayı engellemeyecektir.

MADDE IX

Yürürlüğe Girme

1. Taraflardan her biri diğer Tarafa, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için öngörülen işlemlerin tamamlandığını yazılı olarak bildirecektir. Anlaşma, bu iki bildirimden daha sonra yapıldan otuz gün sonra yürürlüğe girecektir. Anlaşma on yıllık bir dönem için yürürlükte kalacak ve bu Maddenin ikinci paragrafına göre sona erdirilmediği sürece yürürlükte kalacaktır. İşbu Anlaşma, yürürlüğe giriş tarihinde mevcut olan yatırımlara uygulanacağı gibi, bundan sonra yapılan veya gerçekleşen yatırımlara da uygulanacaktır.

2. Taraflardan her biri yazılı olarak diğer Tarafa bir yıl öncesinden feshi ihbarda bulunarak, Anlaşmayı ilk on yıllık dönemin sonunda veya bundan sonra her an sona erdirebilir.

3. İşbu Anlaşma Taraflar arasında yazılı bir anlaşma ile değiştirilebilir. Herhangi bir değişiklik, Taraflardan her birinin diğer Tarafa değişikliğin yürürlüğe girmesi için gerekli tüm dahili formaliteleri tamamladığını bildirmesi üzerine yürürlüğe girecektir.

4. İşbu Anlaşmanın sona erme tarihinden önce yapılan ya da gerçekleşen ve bu Anlaşmanın uygulanacağı yatırımlarla ilgili olarak, bu Anlaşmanın I - VIII Maddelerinin hükümleri, söz konusu sona erme tarihinden itibaren ilave bir on yıl daha yürürlükte kalacaktır.

Anlaşmayı Tarafların tam yetkili temsilcileri, huzurlarında imzalamışlardır.

Minsk'de, 8 Ağustos 1995 tarihinde Türkçe, Belarúsca ve İngilizce dillerinde, hepsi de asıl olarak imzalanmıştır.

Yorumda farklılık olması halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti
Adına

Erdal İNÖNÜ
Dışişleri Bakanı

Belarus Cumhuriyeti
Adına

Uladzimir SYANKO
Dışişleri Bakanı

**Agreement Between
The Republic of Turkey
and
The Republic of Belarus
Concerning
The Reciprocal Promotion and Protection of Investments**

The Republic of Turkey and The Republic of Belarus, hereinafter called the Parties,

Desiring to promote greater economic cooperation between them, particularly with respect to investment by investors of one Party in the territory of the other Party,

Recognizing that agreement upon the treatment to be accorded to such investment will stimulate the flow of capital and technology and the economic development of the Parties,

Agreeing that fair and equitable treatment of investment is desirable in order to maintain a stable framework for investment and maximum effective utilization of economic resources, and

Having resolved to conclude an agreement concerning the encouragement and reciprocal protection of investments,

Hereby agree as follows:

ARTICLE I

Definitions

For the purpose of this Agreement:

1. The term "investor" means:

(a) - natural persons deriving their status as nationals of either Party according to its law in force,

(b) legal entities such as corporations, firms or business associations incorporated or constituted for the purpose of commercial and/or investment activities under the law in force of either of the Parties and having their seat in the territory of that Party.

2. The term "investment", in conformity with the hosting Party's laws and regulations, shall include every kind of asset in particular, but not exclusively:

(a) shares, stocks or any other form of participation in companies,

(b) returns reinvested, claims to money or any other rights to legitimate performance having financial value and related to an investment,

(c) movable and immovable property, as well as any other rights in rem, and any other similar rights,

(d) copyrights, industrial and intellectual property rights such as patents, licenses, industrial designs, technical processes, as well as trademarks, goodwill, know-how and other similar rights,

(e) business concessions conferred by law or by Contract, including concessions to search for, cultivate, extract or exploit natural resources on the territory of each Party as defined hereafter.

3. The term "returns" means the amounts yielded by an investment and includes in particular, though not exclusively, profit, interest, and dividends.

4. The term "territory" means:

(a) in respect of The Republic of Turkey: the land, internal waters, territorial waters, and the maritime space delimited by mutual agreements between neighbouring countries and the Republic of Turkey and over which it has sovereign rights and jurisdiction in accordance with international law.

(b) in respect of The Republic of Belarus: land and internal waters over which the Republic of Belarus exercises, in accordance with international law, sovereign rights or jurisdiction.

ARTICLE II

Promotion and Protection of Investments

1. Each Party shall permit in its territory investments, and activities associated therewith, on a basis no less favourable than that accorded in similar situations to investments of investors of any third country, within the framework of its laws and regulations.
2. Each Party shall accord to these investments, once established, treatment no less favourable than that accorded in similar situations to investments of its investors or to investments of investors of any third country, whichever is the most favourable.

3. Subject to the laws and regulations of the Parties relating to the entry, sojourn and employment of aliens:

(a) nationals of either Party shall be permitted to enter and remain in the territory of the other Party for purposes of establishing, developing, administering or advising on the operation of an investment to which they, or an investor of the first Party that employs them, have committed or are in the process of committing a substantial amount of capital or other resources,

(b) companies which are legally constituted under the applicable laws and regulations of one Party, and which are investments of investors of other Party, shall be permitted to engage managerial and technical personnel of their choice, regardless of nationality.

4. The provisions of this Article shall have no effect in relation to following agreements entered into by either of the Parties:

(a) relating to any existing or future customs unions, free trade areas, common markets, or similar international agreements,

(b) relating wholly or mainly to taxation.

ARTICLE III

Expropriation and Compensation

1. Investments shall not be expropriated, nationalized or subject, directly or indirectly, to measures of similar effects except for a public purpose, in a non-discriminatory manner, against payment of prompt, adequate and effective compensation, and in accordance with due process of law and the general principles of treatment provided for in Article II of this Agreement.

2. Compensation shall be equivalent to the real value of the expropriated investment before the expropriatory action was taken or became known. Compensation shall be paid without delay and be freely transferable as described in paragraph 2 Article IV.

3. Investors of either Party whose investments suffer losses in the territory of the other Party owing to war, insurrection, civil disturbance or other similar events shall be accorded by such other Party treatment no less favourable than that accorded to its own investors or to investors of any third country, whichever is the most favourable treatment, as regards any measures it adopts in relation to such losses.

ARTICLE IV

Repatriation and Transfer

1. Each Party shall permit in good faith all transfers of payments related to an investment to be made freely and without unreasonable delay into and out of its territory. Such transfers include:
 - (a) returns,
 - (b) proceeds from the sale or liquidation of all or any part of an investment,
 - (c) compensation pursuant to Article III,
 - (d) reimbursements and interest payments deriving from loans in connection with investments,
 - (e) salaries, wages and other remunerations received by the nationals of one Party who have obtained in the territory of the other Party the corresponding work permits relative to an investment,
 - (f) payments arising from an investment dispute.
2. Transfers shall be made in the convertible currency in which the investment has been made or in any convertible currency at the rate of exchange in force at the date of transfer, unless otherwise agreed by the investor and the hosting Party.

ARTICLE V

Subrogation

1. If the investment of an investor of one Party is insured against non-commercial risks under a system established by law, any subrogation of the insurer which stems from the terms of the insurance agreement shall be recognized by the other Party.
2. The insurer shall not be entitled to exercise any rights other than the rights which the investor would have been entitled to exercise.
3. Disputes between a Party and an insurer shall be settled in accordance with the provisions of Article VII of this Agreement.

ARTICLE VI

Application of Other Rules

If the provisions of law of either Party, an investment authorization or obligations under international law existing at present or established hereafter between the Parties in addition to the present Agreement contain rules, whether general or specific, entitling investments or associated activities by investors of the other Party to a treatment more favourable than is provided for by the present Agreement, such rules shall to the extent that they are more favourable prevail over the present Agreement.

ARTICLE VII

Settlement of Disputes Between One Party
and Investors of the Other Party

1. Disputes between one of the Parties and an investor of the other Party, in connection with his or its investment, shall be notified in writing, including a detailed information, by the investor to the recipient Party of the investment. As far as possible, the investor and the concerned Party shall endeavour to settle these disputes by consultations and negotiations in good faith.
2. If these disputes cannot be settled in this way within six months following the date of the written notification mentioned in paragraph 1, the dispute can be submitted, as the investor may choose, to:
 - (a) the International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID) set up by the "Convention on Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States",
 - (b) an ad hoc court of arbitration laid down under the Arbitration Rules of Procedure of the United Nations Commission for International Trade Law (UNCITRAL),
 - (c) the Court of Arbitration of the Paris International Chamber of Commerce,
 - (d) the competent court of justice of the Party that is a party to the dispute. However, the investor who has brought the dispute before the said court can only apply to one of the dispute settlement procedures under paragraphs (a), (b) or (c) of this Article, if a final award has not been rendered within one year.
3. The arbitration awards shall be final and binding for all parties in dispute. Each Party commits itself to execute the award according to its national law.

ARTICLE VIII

Settlement of Disputes Between the Parties

1. Disputes between the Parties concerning the interpretation or application of this Agreement should, if possible, be settled through diplomatic channels. If the Parties cannot reach an agreement within six months after the beginning of dispute between themselves through the foregoing procedure, the dispute may be submitted, upon the request of either Party, to an arbitral tribunal of three members.
2. Within two months of receipt of a request, each Party shall appoint an arbitrator. The two arbitrators shall select a third arbitrator as Chairman, who is a national of a third State. In the event either Party fails to appoint an arbitrator within the specified time, the other Party may request the President of the International Court of Justice to make the appointment.
3. If both arbitrators cannot reach an agreement about the choice of the Chairman within two months after their appointment, the Chairman shall be appointed upon the request of either Party by the President of the International Court of Justice.
4. If, in the cases specified under paragraphs (2) and (3) of this Article, the President of the International Court of Justice is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Party, the appointment shall be made by the Vice-President, and if the Vice-President is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Party, the appointment shall be made by the most senior member of the Court who is not a national of either Party.
5. The tribunal shall have three months from the date of the selection of the Chairman to agree upon rules of procedure consistent with the other provisions of this Agreement. In the absence of such agreement, the tribunal shall request the President of the International Court of Justice to designate rules of procedure, taking into account generally recognized rules of international arbitral procedure.
6. Unless otherwise agreed by the Parties, all submissions shall be made and all hearings shall be completed within eight months of the date of selection of the Chairman, and the tribunal shall render its decision within two months after the date of the final submissions or the date of the closing of the hearings, whichever is later. The arbitral tribunal shall reach its decisions, which shall be final and binding, by a majority of votes.
7. Expenses incurred by the Chairman, the other arbitrators, and other costs of the proceedings shall be paid for equally by the Parties. The tribunal may, however, at its discretion, decide that a higher proportion of the costs be paid by one of the Parties.

- B. A dispute shall not be submitted to an international arbitration court under the provisions of this Article, if the dispute with the same subject has been brought before another international arbitration court under the provisions of Article VII and is still before the court. This will not impair the engagement in direct and meaningful negotiations between both Parties.

ARTICLE IX

Entering into Force

1. Each Party shall notify the other in writing of the completion of the procedures required in its territory for the entry into force of this Agreement. This Agreement shall enter into force thirty days after the date of the latter of the two notifications. It shall remain in force for a period of ten years and shall continue to be in force unless terminated in accordance with paragraph 2 of this Article. It shall apply to investments existing at the time of entry into force as well as to investments made or acquired thereafter.
2. Either Party may, by giving one year's written notice to the other Party, terminate this Agreement at the end of the initial ten year period or at any time thereafter.
3. This Agreement may be amended by written agreement between the Parties. Any amendment shall enter into force when each Party has notified the other that it has completed all internal requirements for entry into force of such amendment.
4. With respect to investments made or acquired prior to the date of termination of this Agreement and to which this Agreement otherwise applies, the provisions of Articles I - VIII of this Agreement shall thereafter continue to be effective for a further period of ten years from such date of termination.

IN WITNESS WHEREOF, the respective plenipotentiaries have signed this Agreement.

DONE at Minsk on the day of August 8, 1995 in the Turkish, Belarusian and English languages all of which are equally authentic.

In case of divergence of interpretation the English text shall prevail.

For The Republic of Turkey

Erdal İNÖNÜ
Minister of Foreign Affairs

For The Republic of Belarus

Uladzimir SYANKO
Minister of Foreign Affairs

ПАГАДНЕННЕ
паміж
Турэцкай Рэспублікай
і
Рэспублікай Беларусь
аб узаемным садзейнічанні і ўзаемнай ахове інвестыцый

Турэцкая Рэспубліка і Рэспубліка Беларусь, якія ў далейшым называюцца "Бакі",

жадаючы спрыяць развіццю эканамічнага супрацоўніцтва паміж імі, асабліва ў адносінах да ажыццяўлення інвестыцый інвестарамі аднаго Боку на тэрыторыі іншага Боку,

прызнаючы, што заключэнне пагаднення аб рэжыме, які прадастаўляецца такім інвестыцыям, будзе стымуляваць рух капіталаў і тэхналогій, а таксама эканамічнае развіццё Бакоў,

згаджаючыся з тым, што справядлівы і раўнапраўны рэжым для інвестыцый з'яўляецца пажаданым для падтрымання іх стабільнай асновы і максімальна эфектыўнага выкарыстання эканамічных рэсурсаў, а таксама

вырашыўшы заключыць пагадненне аб захаванні і ўзаемнай ахове інвестыцый,

гэтым дамовіліся аб ніжэйпададзеным:

Артыкул I
Азначэнні

Для мэт гэтага Пагаднення:

1. Тэрмін "інвестар" азначае:

(а) фізічных асоб, якія згодна з дзеючым заканадаўствам аднаго з Бакоў з'яўляюцца грамадзянамі гэтага Боку,

(б) юрыдычныя асобы, такія як карпарацыі, фірмы або асацыяцыі, якія адпаведным чынам створаны або заснаваны дзеля камерцыйнай і/або інвестыцыйнай дзейнасці згодна з дзеючым заканадаўствам аднаго з Бакоў і знаходзяцца на тэрыторыі гэтага Боку.

2. Тэрмін "інвестыцыі" у адпаведнасці з заканадаўствам Боку, на тэрыторыі якога ажыццяўляюцца інвестыцыі, уключае ўсе віды маёмасці, і, у прыватнасці, але не выключна:

- (а) долі, акцыі або любыя іншыя формы ўдзелу ў кампаніях,
- (б) раінвесціраваныя даходы, правы патрабавання ў адносінах да грашовых сродкаў або любыя іншыя правы ў адносінах да законнага выканання абавязацельстваў, якое мае фінансавую каштоўнасць і адносіцца да якіх-небудзь інвестыцый,
- (в) рухомую і нерухомую маёмасць, а таксама любыя рэчавыя правы, і іншыя аналагічныя правы,
- (г) правы на прамысловую і інтэлектуальную ўласнасць, такія, як патэнты, ліцэнзіі, прамысловы дызайн, тэхнічныя працэсы, а таксама афармленыя знакі, "гудвіл", "ноу-хаў" і іншыя аналагічныя правы,
- (д) дзелавыя канцэсіі, якія прадастаўляюцца па закону або па кантракту, уключаючы канцэсіі на разведку, распрацоўку, здабычу або эксплуатацыю прыродных рэсурсаў на тэрыторыі кожнага з Бахоў, як вызначана ніжэй.

3. Тэрмін "даходы" азначае сумы, якія атрыманы ад якіх-небудзь інвестыцый, і ўключае, у прыватнасці, але не выключна, прыбытак, працэнты і дывідэнды.

4. Тэрмін "тэрыторыя" азначае:

- (а) у адносінах да Турэцкай Рэспублікі:
сушу, унутраныя воды, тэрытарыяльныя воды і марскія тэрыторыі, вызначаныя ўзаемным пагадненнем паміж суседнімі краінамі і Турэцкай Рэспублікай, над якімі яна ажыццяўляе суверэнныя правы і юрысдыкцыю ў адпаведнасці з міжнародным правам,
- (б) у адносінах да Рэспублікі Беларусь:
сушу і ўнутраныя воды над якімі Рэспубліка Беларусь ажыццяўляе суверэнныя правы або юрысдыкцыю ў адпаведнасці з міжнародным правам.

Артыкул II

Садзейнічанне ажыццяўленню і ахова інвестыцый

1. Кожны з Бахоў у рамках свайго заканадаўства будзе дапускаць на сваёй тэрыторыі інвестыцыі і звязаную з імі дзейнасць на аснове, не менш спрыяльнай за тую, якая ў такіх жа сітуацыях прадастаўляецца інвестыцыям інвестараў любой трэцяй краіны.

2. Кожны з Бакоў прадаставіць гэтым інвестыцыям пасля іх заснавання рэжым не менш спрыяльны за той, які ў такіх жа сітуацыях прадастаўляецца інвестыцыям яго інвестараў або інвестыцыям інвестараў любой трэцяй краіны ў залежнасці ад таго, які з іх з'яўляецца найбольш спрыяльным.

3. У адпаведнасці з заканадаўствам Бакоў, якое датычыцца ўезду, пражывання і найму інашаземцаў:

(а) грамадзянам кожнага з Бакоў будучь дазваляцца ўезд і заходжанне на тэрыторыі іншага Боку дзеля заснавання, развіцця, кіравання або кансультавання па пытаннях функцыянавання інвестыцый, у якія яны або інвестар першага Боку, які іх наймае, ажыццявілі або ў гэты момант ажыццяўляюць істотны ўклад у выглядзе капіталу або іншых рэсурсаў.

(б) кампаніям, якія заснаваны ў адпаведнасці з заканадаўствам аднаго з Бакоў і з'яўляюцца інвестыцыямі інвестараў іншага Боку, будзе дазволена наймаць кіруючы і тэхнічны персанал па ўласнаму выбару незалежна ад грамадзянства.

4. Палажэнні гэтага Артыкула не закранаюць наступных пагадненняў, да якіх далучыўся любы з Бакоў:

(а) якія адносяцца да любых існуючых або будучых мытных саюзаў, зон вольнага гандлю, агульных рынкаў або падобных да іх міжнародных пагадненняў,

(б) якія адносяцца цалкам або галоўным чынам да падаткаабкладання.

Артыкул III

Экспрапрыяцыя і кампенсацыя

1. Інвестыцыі не могуць быць экспрапрыраваны або нацыяналізаваны, да іх не могуць прымяняцца прама або ўскосна іншыя меры, якія маюць аналагічныя вынікі, за выключэннем выпадкаў, калі зазначаныя вышэй меры прымяюцца ў грамадскіх інтарэсах, недыскрымінацыйным шляхам пры ўмове выплаты своечасовай, адекватнай і эфектыўнай кампенсацыі, а таксама ў законным парадку і ў адпаведнасці з агульнымі прынцыпамі рэжыму, прадугледжанымі ў Артыкуле II гэтага Пагаднення.

2. Кампенсацыя павінна быць эквівалентна рэальнай вартасці экспрапрыруемых інвестыцый да ажыццяўлення або абнародавання экспрапрыцыі. Кампенсацыя павінна выплачвацца без затрымкі і пераводзіцца без абмежаванняў, як гэта агаворана ў пункце 2 Артыкула IV.

3. Інвестары любога з Бакоў, інвестыцыям якіх былі нанесены страты на тэрыторыі іншага Боку ў выніку вайны, паўстання, беспарадкаў або іншых падобных да іх падзей, будуць карыстацца рэжымам, у адносінах да любых прымаемых у адносінах да такіх страт мер, які будзе не менш спрыяльным у параўнанні з тым, што прадастаўляецца гэтым іншым Бокам сваім уласным інвестарам і інвестарам любой трэцяй краіны, у залежнасці ад таго, які з іх з'яўляецца найбольш спрыяльным.

Артыкул IV Рэпатрыяцыя і перавод

1. Кожны з Бакоў будзе добрасумленна вырашаць свабодны і без неабумоўленай затрымкі перавод плацяжоў, якія адносяцца да якіх-небудзь інвестыцый, як на сваю тэрыторыю, так і са сваёй тэрыторыі. Такія пераводы ўключаюць:

- (а) даходы,
- (б) выручку ад продажу ці поўнай або частковай ліквідацыі якіх-небудзь інвестыцый,
- (в) кампенсацыі ў адпаведнасці з Артыкулам III,
- (г) пакрыццё і выплату працэнтаў, якія вынікаюць з пазык у сувязі з інвестыцыямі,
- (д) жалаванні, зароботную плату і іншыя ўзнагароджванні, што атрымліваюцца грамадзянамі аднаго Боку, якія атрымалі на тэрыторыі іншага Боку адпаведныя дазволы на працу, што адносяцца да якіх-небудзь інвестыцый,
- (е) плацяжы, якія вынікаюць з якіх-небудзь інвестыцыйных спрэчак.

2. Пераводы павінны ажыццяўляцца ў той канверсуемай валюце, у якой інвестыцыі былі ажыццяўлены, або ў любой канверсуемай валюце па абменнаму курсу, дзеючаму на дату пераводу, калі іншае не ўзгоднена паміж інвестарам і Бокам, на тэрыторыі якога ажыццяўляюцца інвестыцыі.

Артыкул V
Субрагацья

1. Калі інвестыцыі якога-небудзь інвестара аднаго з Бакоў застрахованы ад некамерцыйных рызык згодна з сістэмай, устаноўленай заканадаўствам, іншы Бок абавязуецца прызнаць любую субрагацью страхавальніка, якая вынікае з умоў страхавога пагаднення.

2. Страхавальніку прадастаўляюцца толькі тыя правы, якія мог бы ажыццявіць гэты інвестар.

3. Спрэчкі паміж адным з Бакоў і якім-небудзь страхавальнікам падлягаюць урэгуляванню ў адпаведнасці з палажэннямі Артыкула VII гэтага Пагаднення.

Артыкул VI
Прымяненне іншых правілаў

Калі ўнутранае заканадаўства аднаго з Бакоў, які-небудзь дазвол у сувязі з інвестыцыямі або існуючыя ці ўгодненыя пазней ў дапаўненне да гэтага Пагаднення паміж Бакамі абавязальствы ў адпаведнасці з міжнародным правам змяшчаюць агульныя або спецыяльныя правілы, згодна з якімі інвестыцыі і звязаныя з імі дзейнасць інвестараў іншага Боку карыстаюцца рэжымам больш спрыяльным за той, які ўстанаўліваецца гэтым Пагадненнем, гэтыя правілы маюць пераважную сілу ў адносінах да гэтага Пагаднення ў той частцы і пастолькі, у якой і паколькі яны больш спрыяльныя.

Артыкул VII
Урэгуляванне спрэчак паміж адным Бокам і інвестарамі іншага Боку

1. Інвестар будзе пісьмова паведамляць, уключаючы прадастаўленне падрабязнай інфармацыі, Боку, на тэрыторыі якога ажыццяўляюцца інвестыцыі, аб спрэчках паміж адным з Бакоў і адным з інвестараў іншага Боку ў сувязі з яго інвестыцыямі. Па магчымасці інвестар і Бок, які ўдзельнічаюць у спрэчцы, будуць прымаць меры да вырашэння гэтых спрэчак шляхам добрасумленых кансультацый і перамоў.

2. Калі на працягу шасці месяцаў з даты пісьмовага паведамлення, значанага ў пункце (1), такія спрэчкі ўрэгуляваць не ўдалося, гэта спрэчка будзе перададзена на выбару інвестара ў:

(а) Міжнародны цэнтр па ўрэгуляванні інвестыцыйных спрэчак (ICSID), заснаваны "Канвенцыяй па ўрэгуляванні інвестыцыйных спрэчак паміж дзяржавамі і грамадзянамі іншых дзяржаў",

(б) Арбітражны суд ad hoc, які ствараецца ў адпаведнасці з Арбітражным Регламантам Камісіі Арганізацыі Аб'яднаных Нацый па праве міжнароднага гандлю (UNCITRAL).

(в) Арбітражны Суд Парыжскай Міжнароднай гандлёвай палаты,

(г) кампетэнтны суд Бок, які з'яўляецца бокам у гэтай спрэчцы. Інвестар, які перадаў гэту спрэчку на разгляд зазначанага вышэй суда, мае права карыстацца адной з працэдур па ўрэгуляванню спрэчак, выкладзеных у пунктах (а), (б) або (в) гэтага Артыкула, толькі ў выпадку, калі канчатковае судовае рашэнне не было вынесена на працягу аднаго года.

3. Арбітражныя рашэнні з'яўляюцца канчатковымі і абавязковымі для ўсіх бакоў, якія ўдзельнічаюць у спрэчцы. Кожны з Бакоў абавязуецца выканаць гэта рашэнне ў адпаведнасці са сваім унутраным заканадаўствам.

Артыкул VIII

Урэгуляванне спрэчак паміж Бакамі

1. Спрэчкі паміж Бакамі наконт тлумачэння або прымянення гэтага Пагаднення павінны па магчымасці вырашацца па дыпламатычных каналах. Калі Бакам не ўдаецца дасягнуць згоды на працягу шасці месяцаў з моманту ўзнікнення спрэчкі паміж імі зазначаным вышэй шляхам, гэта спрэчка па просьбе любога з Бакоў можа быць перададзена ў арбітражны суд, які складаецца з трох членаў.

2. Кожны з Бакоў павінен прызначыць па аднаму арбітру на працягу двух месяцаў з моманту атрымання просьбы. Гэтыя два арбітры павінны выбраць трэцяга арбітра, які павінен быць грамадзянінам якой-небудзь трэцяй Дзяржавы у якасці Старшыні. У выпадку, калі адзін з Бакоў не прызначыў арбітра на працягу зазначанага тэрміну, іншы Бок можа звярнуцца з просьбай аб такім прызначэнні да Старшыні Міжнароднага Суда.

3. Калі абодва арбітры не могуць прыйсці да згоды наконт выбару Старшыні на працягу двух месяцаў з дня іх прызначэння, па просьбе любога з Бакоў Старшыня будзе прызначаны Старшынёй Міжнароднага Суда.

4. Калі ў выпадках, якія прадугледжаны ў пунктах 2 і 3 гэтага артыкула, Старшыня Міжнароднага Суда не ў стане правесці зазначанае прызначэнне або калі ён з'яўляецца грамадзянінам аднаго з Бакоў, прызначэнне будзе зроблена Віцэ-Старшынёй, калі ж апошні таксама не можа гэтага зрабіць або і ён з'яўляецца грамадзянінам аднаго з Бакоў, то прызначэнне будзе праведзена самым старшым па ўзросту членам суда, які не з'яўляецца грамадзянінам ні аднаго з Бакоў.

5. Гэтаму суду будзе прадастаўлена тры месяцы з даты выбарнага Старшыні для таго, каб дамовіцца аб рэгламенце, які адпавядае іншым палажэнням гэтага Пагаднення. Пры адсутнасці такой дамоўленасці суд звернецца да Старшыні Міжнароднага Суда з просьбай аб устанавленні рэгламента з улікам агульнапрызнаных норм міжнароднага арбітражнага судаводства.

6. Пры адсутнасці паміж Бакамі іншай дамоўленасці ўсе матэрыялы будуць прадстаўлены і ўсе слуханні завершаны на працягу васьмі месяцаў з даты выбарнага Старшыні, і гэты суд вынесе свае рашэнне на працягу двух месяцаў з даты апошняга прадстаўлення матэрыялаў або з даты завяршэння слуханняў у залежнасці ад таго, якая з гэтых палзей адбылася пазней. Гэты арбітражны суд будзе прымаць свае рашэнні большасцю галасоў, прычым гэтыя рашэнні будуць канчатковымі і абавязковымі.

7. Бакі будуць пароўну несці выдаткі Старшыні суда, іншых арбітраў і іншых затраты па судаводству. Аднак суд па свайму меркаванню можа вынесці рашэнне аб тым, каб які-небудзь з Бакоў нёс большую частку выдаткаў.

8. Якая-небудзь спрэчка не можа быць перададзена ў міжнародны арбітражны суд згодна з палажэннямі гэтага Артыкула, калі спрэчка на той жа конт ужо перададзена на разгляд іншага міжнароднага арбітражнага суда згодна з палажэннямі Артыкула VII і яшчэ знаходзіцца на разглядзе ў гэтым судзе. Гэта не перашкаджае правядзенню прамых і канструктыўных перамоў паміж абодвума Бакамі.

Артыкул IX
Уступленне ў сілу

1. Бакі паведамаць адзін аднаму ў пісьмовай форме пра выкананне імі працэдур, якія патрабуюцца на іх адпаведных тэрыторыях для ўступлення ў сілу гэтага Пагаднення. Гэта Пагадненне ўступіць ў сілу па сканчэнні трыццаці дзён з даты паступлення апошняга з двух зазначаных вышэй паведамленняў. Яно будзе заставацца ў сіле на працягу дзесяці гадоў і будзе затым працягваць заставацца ў сіле, калі яго дзеянне не будзе спынена ў адпаведнасці з пунктам 2 гэтага Артыкула. Яно будзе прымяняцца да інвестыцый, якія існуюць на момант яго ўступлення ў сілу, а таксама да інвестыцый, ажыццёўленых або набытых пазней.

2. Кожны з Бакоў можа паведаміць за год у пісьмовым выглядзе іншаму Боку аб спыненні дзеяння гэтага Пагаднення па сканчэнні першапачатковага дзесяцігадовага тэрміну або ў любы час потым.

3. У гэта Пагадненне могуць быць унесены папраўкі, узгодненыя ў пісьмовым выглядзе паміж Бакамі. Любая папраўка ўступіць ў сілу, калі Бакі паведамаць адзін аднаму аб выкананні ўсіх унутрыдзяржаўных патрабаванняў, неабходных для ўступлення ў сілу гэтай папраўкі.

4. У адносінах да інвестыцый, якія ажыццёўлены або набыты да даты спынення дзеяння гэтага Пагаднення і да якіх гэта Пагадненне прымяняецца, палажэнні Артыкулаў I - VIII гэтага Пагаднення будуць працягваць дзейнічаць на працягу далейшых дзесяці гадоў з даты спынення яго дзеяння.

У сведчанне чаго ўпаўнаважаныя прадстаўнікі падпісалі гэта Пагадненне.

Здзейснена __ жніўня 1995 года ў горадзе Мінску на турэцкай, беларускай і англійскай мовах, прычым ўсе тэксты маюць аднолькавую сілу. У выпадку разыходжанняў у тлумачэнні перавага будзе надавацца тэксту на англійскай мове.

За Турэцкую Рэспубліку

За Рэспубліку Беларусь